

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών (Καταργητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Κώστας Κώστα, αναπλ. πρόεδρος	Βαλεντίνος Φακοντής
Φωτεινή Τσιρίδου	Χρύσανθος Σαββίδης
Δημήτρης Δημητρίου	Σταύρος Παπαδούρης
Γιαννάκης Γαβριήλ	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 8, 15, 22 και 29 Ιουνίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Γενικού Λογιστηρίου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, η Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, εκπρόσωποι της Αρχής Λιμένων Κύπρου, της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΠΕΟ, των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου και των εταιρειών «DP World Ports and Terminals», «Eurogate Container Terminal Limassol» και «Kition Ocean Holdings».

Το Υπουργείο Οικονομικών και η Ελληνική Τράπεζα Λτδ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Μαρίνος Μουσιούπτας και τα μέλη της κ. Πρόδρομος Αλαμπρίτης, Χρίστος Ορφανίδης και Ηλίας Μυριάνθους.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η κατάργηση του περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών Νόμου, ώστε να τερματιστεί η υποχρέωση για καταβολή του προβλεπόμενου ειδικού τέλους, να διευθετηθεί η κατάθεση του χρηματικού ποσού που βρίσκεται σε πίστη του ειδικού αυτού ταμείου στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, να οριστεί ότι η αποπληρωμή του δανείου θα γίνει από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και να προβλεφθούν μεταβατικές διατάξεις για τη ρύθμιση θεμάτων που απορρέουν από τα πιο πάνω.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων την ενημέρωσε ότι ο περί Ειδικού Τέλους επί των Απολαβών των Λιμενεργατών και Σημειωτών Νόμος θεσπίστηκε με σκοπό τη σύναψη δανειακών συμβάσεων μεταξύ της εταιρείας «Cyprus Seaports Operators», η οποία ιδρύθηκε από τον Σύνδεσμο Ναυτικών Πρακτόρων ειδικά για τον σκοπό αυτό, και δύο τραπεζικών ιδρυμάτων, προκειμένου να αποζημιωθούν οι λιμενεργάτες που εργάζονταν τότε στους κρατικούς λιμένες, ώστε να αντικατασταθούν με νέους υπαλλήλους. Σύμφωνα με τον ίδιο, η κατάργηση του εν λόγω Νόμου κατέστη αναγκαία ύστερα από την απόφαση της κυβέρνησης να αναλάβει την αποπληρωμή του εν λόγω δανείου, ώστε να μειωθούν τα τέλη που καταβάλλουν οι εμπορευόμενοι στα κυπριακά λιμάνια, ως μέτρο ενίσχυσης της ανάπτυξης της οικονομίας. Τέλος, ο ίδιος σημείωσε ότι είναι σημαντική η όσο το δυνατό πιο σύντομη ψήφιση του προτεινόμενου νόμου, καθώς ο χρόνος που παρέρχεται επιβαρύνει τα οικονομικά του κράτους με πρόσθετες χρεώσεις ένεκα των δόσεων που εξακολουθούν να είναι απαιτητές από τα τραπεζικά ιδρύματα.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας διαβεβαίωσε τα μέλη της επιτροπής ότι στο νομοσχέδιο περιλήφθηκαν όλες οι απαραίτητες πρόνοιες για τη διευθέτηση του ζητήματος στον βέλτιστο δυνατό βαθμό.

Η Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ενημέρωσε την επιτροπή ότι μελέτησε όλα τα ζητήματα που αφορούν στο υπό εξέταση θέμα και υπέβαλε σχετικές παρατηρήσεις και εισηγήσεις στις αρμόδιες κυβερνητικές αρχές. Σύμφωνα με την ίδια, η εγγύηση δανείου που παραχώρησε η τότε κυβέρνηση συνιστούσε έμμεση κρατική ενίσχυση, γεγονός που είχε επισημανθεί από τον τότε Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων. Παρά ταύτα, επειδή η ανάκτηση ενίσχυσης παραγράφεται μετά την παρέλευση δεκαετίας και επειδή κανένας επηρεαζόμενος δεν φαίνεται να αποκομίζει ωφέλεια από την αποπληρωμή του δανείου, η έφορος κατέληξε ότι με την επιδιωκόμενη ενέργεια δεν εγείρεται οποιοδήποτε ζήτημα που αφορά σε κρατική ενίσχυση και ως εκ τούτου συμφώνησε με τις προτεινόμενες πρόνοιες. Τέλος, επισήμανε ότι η χρονική στιγμή της αποπληρωμής του δανείου έχει σημασία για το ποσό που τελικά θα καταβάλει η Δημοκρατία, η οποία εν προκειμένω πρέπει να λειτουργήσει ως ιδιώτης, διασφαλίζοντας στον μέγιστο δυνατό βαθμό τα συμφέροντά της, και για τον λόγο αυτό η ψήφιση του υπό εξέταση νόμου πρέπει να προωθηθεί το συντομότερο δυνατό.

Ο εκπρόσωπος του Γενικού Λογιστηρίου ενημέρωσε την επιτροπή ότι τα υπόλοιπα των δανείων στις 30 Ιουνίου 2022 στην Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ και στην Ελληνική Τράπεζα Λτδ ήταν €3,13 εκατομ. και €1,47 εκατομ., αντίστοιχα. Ο ίδιος ανέφερε ότι, εάν τα εν λόγω δάνεια αποπληρώνονταν την 31^η Μαΐου 2023, τότε το ποσό που έπρεπε να καταβληθεί, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών οφειλών, θα ήταν €4,06 εκατομ., ενώ, σε περίπτωση που τα δάνεια αποπληρωθούν περί τα μέσα Ιουλίου 2023, τότε το συνολικό ποσό που πρέπει να καταβληθεί θα είναι €4,13 εκατομ. Επίσης, σημείωσε πως οι δύο τράπεζες ακολουθούν διαφορετικές πολιτικές σε ό,τι αφορά ρήτρες πρόωρης εξόφλησης, τόκους υπερημερίας και συναφή ζητήματα.

Ο εκπρόσωπος της εταιρείας «Eurogate Container Terminal Limassol» διασαφήνισε πως η είσπραξη και διαβίβαση του υπό αναφορά τέλους στο ειδικό ταμείο έπαψε από την 1^η Μαρτίου 2022, ως η εντολή του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων στην επιστολή του τελευταίου, ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2022.

Όλοι οι υπόλοιποι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους γενικότερους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Την επιτροπή απασχόλησε έντονα η καθυστέρηση κατάθεσης του νομοσχεδίου, αφού παρήλθε μεγάλο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία της απόφασης του αρμόδιου υπουργείου, η οποία υλοποιήθηκε με οδηγία του προς τις εταιρείες όπως οι τελευταίες σταματήσουν να εισπράττουν το ειδικό τέλος που προνοούσε ο υπό κατάργηση νόμος και να το καταθέτουν στο ειδικό ταμείο της εταιρείας «Cyprus Seaports Operators». Το γεγονός αυτό είχε δυσμενή αποτελέσματα για τα δημόσια οικονομικά, καθώς η Δημοκρατία καλείται να καταβάλει επιπρόσθετα τα τραπεζικά έξοδα που απορρέουν από την εν λόγω καθυστέρηση.

Ως απόρροια των πιο πάνω, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων με επιστολή του, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2023, παρέθεσε χρονοδιάγραμμα των ενεργειών του από τις 25 Φεβρουαρίου 2022 μέχρι την κατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή. Αντίστοιχα, το Γενικό Λογιστήριο με την επιστολή του, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2023, παρέθεσε χρονοδιάγραμμα με τις δικές του ενέργειες για το ίδιο διάστημα, καθώς και λεπτομέρειες για την εξέλιξη της κατάστασης των δανείων μέχρι και την προβλεπόμενη χρονική στιγμή αποπληρωμής.

Στο πλαίσιο της συζήτησης για το θέμα της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Γενικού Λογιστηρίου και της Νομικής Υπηρεσίας διαβεβαίωσαν την επιτροπή ότι

πραγματοποιήθηκαν διαπραγματεύσεις με τα εμπλεκόμενα τραπεζικά ιδρύματα σε ό,τι αφορά στους όρους των δανείων στον βέλτιστο δυνατό βαθμό. Διαβεβαίωσαν επίσης ότι κατά τη διαμόρφωση των προτεινόμενων διατάξεων λήφθηκαν δεόντως υπόψη οι ανησυχίες και οι προβληματισμοί που αφορούν στην περίοδο κατά την οποία τα δάνεια δεν αποπληρώνονταν και ότι υπό τις περιστάσεις οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποτελούν την καλύτερη δυνατή ρύθμιση του όλου θέματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

11 Ιουλίου 2023

Αρ. Φακ.: 23.01.064.066-2023

GA/XX/ΘΚ